

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра германської та фіно-угорської філології

Курсова робота

на тему: Структурно-граматичні особливості сучасних англійських та українських
політичних гасел

Студентки групи Па 17-20
факультету германської філології і перекладу
заочної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
Луценко Анастасії Романівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Мусієнко Юлія Анатоліївна

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine

Kyiv National Linguistic University

Chair of Germanic and Finno-Ugrian Philology

Term Paper

**Structural and Grammatical Features of Modern English and Ukrainian
Political Slogans**

ANASTASIA LUTSENKO

Group Pa 17-20

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

PhD (Linguistics)

Yulia Musiienko

Kyiv 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНІ ГАСЛА	8
1.1. Поняття «політичне гасло»	8
1.2. Класифікація та функціональні особливості політичних гасел.....	9
Висновки до розділу 1	10
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ГАСЕЛ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	11
2.1. Особливості граматичної організації англійських політичних гасел.....	11
2.2. Особливості граматичної організації українських політичних гасел..	13
Висновки до розділу 2	14
ВИСНОВКИ	15
РЕЗЮМЕ	16
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	18

ВСТУП

У сучасному світі політика займає особливе місце, а політичні гасла є важливим інструментом у політичній боротьбі. Вони мають мету привернути увагу громадськості до конкретної проблеми, ініціювати зміни в суспільстві, мобілізувати громадян для підтримки певної ідеї або кандидата. **Актуальність** теми структурно-граматичних особливостей сучасних англійських та українських політичних гасел пов'язана з кількома чинниками:

1. Мовна політика: Мова є важливим інструментом політичного впливу. Україна активно розвиває мовну політику, спрямовану на зміцнення статусу української мови, в тому числі в політичному контексті. Вивчення граматичних особливостей політичних гасел українською мовою допомагає зберегти та розвивати мовний аспект національної ідентичності.

2. Культурний обмін: Сучасна політика все більше стає глобальною, а спілкування між різними культурами та мовами є невід'ємною частиною цього процесу. Вивчення структурно-граматичних особливостей політичних гасел англійською мовою допомагає зрозуміти та взаємодіяти з англомовними політичними контекстами, сприяючи культурному обміну та співробітництву.

3. Мовний розвиток: Вивчення граматичних особливостей політичних гасел сприяє поглибленню мовних знань та навичок, розвитку мовної компетенції. Актуальність цієї теми також відображається у наступних аспектах.

4. Політична комунікація: Гасла використовуються в політичній комунікації для висловлювання політичних поглядів, залучення громадськості та мобілізації підтримки. Вивчення граматичних особливостей політичних гасел допомагає краще розуміти способи конструювання політичних повідомлень, їхню структуру та вплив на аудиторію.

5. Медіа та соціальні мережі: У сучасному політичному середовищі соціальні мережі та медіа відіграють важливу роль у поширенні політичних повідомлень та гасел. Розуміння структурно-граматичних особливостей політичних гасел допомагає аналізувати, критично оцінювати та сприймати інформацію, що поширюється у цих медіа, зокрема з урахуванням мовних нюансів та маніпуляцій.

Мета курсової роботи полягає у дослідженні структурно-граматичних особливостей англійських та українських політичних гасел.

Досягнення сформульованої мети вимагає розв'язання конкретних завдань:

- 1) Поняття «політичне гасло»;
- 2) Класифікація та функціональні особливості політичних гасел;
- 3) Особливості граматичної організації англійських політичних гасел;
- 4) Особливості граматичної організації україномовних політичних гасел.

Об'єктом дослідження є політичні гасла в сучасній англійській та українській мовах.

Предметом дослідження є структурно-граматичні особливості сучасних англійських та українських політичних гасел.

Враховуючи мету та завдання нашого дослідження оптимальним для нас убачається комплекс декількох **методів дослідження**, а саме: описового методу, методу аналізу та класифікації; зіставного методу для розмежування суміжних понять у процесі дослідження.

В якості **матеріалу дослідження** слугували понад 5 англійських політичних гасел та 5 україномовних політичних гасел.

Практичною значущістю курсової роботи є формування основи для подальших досліджень у сфері медіалінгвістики.

Новизна наукового дослідження структурно-граматичних особливостей англійських та українських політичних гасел проявляється у декількох аспектах:

1 **Компаративний підхід:** дослідження порівнює структурно-граматичні особливості англійських та українських політичних гасел. Це дозволяє виявити схожі та відмінні риси між ними, що може призвести до нових уявлень про мовленнєві традиції та культурні відмінності.

2 **Поєднання лінгвістичного та політичного аналізу:** дослідження розглядає політичні гасла як мовні явища, що втілюють певні політичні концепції та цінності. Аналізуючи їх структурні та граматичні особливості, дослідник може краще зрозуміти, як мова використовується для вираження політичних ідей та маніпуляції масовою свідомістю.

3 **Застосування сучасних методів та підходів:** дослідження може використовувати сучасні лінгвістичні методи та підходи, такі як корпусний аналіз, стилістичний аналіз, когнітивна лінгвістика тощо. Це дозволяє отримати детальніші та об'єктивніші результати, а також просунутися вперед у вивченні політичної мови.

Теоретична значимість роботи про структурно-граматичні особливості англійських та українських політичних гасел полягає у наступному:

1. **Внесок у лінгвістику:** дослідження політичних гасел вносить нові знання і вивчає структурно-граматичні особливості мовленнєвих жанрів, що пов'язані з політичною сферою. Воно сприяє розширенню теоретичного розуміння мови та виявленню її особливостей у політичному контексті.

2. **Культурологічне значення:** дослідження гасел допомагає розуміти культурні особливості та цінності, що закладені в політичну мову країн. Воно розкриває взаємозв'язок між політичними процесами, суспільними уявленнями та лінгвістичними засобами вираження.

3. **Політичний аналіз:** дослідження структурно-граматичних особливостей політичних гасел дає можливість аналізувати риторичні

стратегії, маніпулятивні прийоми та стилістичні засоби, що використовуються для впливу на громадську думку. Це сприяє кращому розумінню політичної комунікації та підвищує критичну свідомість громадян.

У **першому розділі** розглядаються теоритичні аспекти визначення поняття політичних гасел та опис їх лінгвістичних характеристик.

У **другому розділі** досліджено структурно-граматичні особливості політичних гасел у сучасних англійській та українській мові.

У **висновках** підводяться підсумки проведеного дослідження та узагальнюється інформація по темі структурно-граматичних особливостей англійських та українських політичних гасел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНІ ГАСЛА

1.1 Поняття «політичне гасло»

Політичне гасло – це коротке, лаконічне і запам'ятовувальне висловлювання, яке використовується політичними партіями, кандидатами або активістами з метою виразити свої політичні погляди, цілі або вимоги. Гасла зазвичай використовуються в політичних кампаніях для залучення підтримки виборців або мобілізації громадськості.

Дослідження з проблематики політичних гасел проводили різні вчені, політологи та соціологи. Одним із дослідників, який вивчав політичні гасла, є Мюріель Ноел, професор соціології в університеті Лювен-ла-Ньов. У своїх дослідженнях вона вивчала використання політичних гасел в бельгійській політичній культурі та їх вплив на виборців.

Інший відомий дослідник, що займався цією темою, Вільям Бенетт (William Bennett), політолог і професор з американського Університету Індіани. Він досліджував роль політичних гасел у політичних кампаніях в США і їх вплив на громадськість.

Результати досліджень вказують на те, що політичні гасла мають значний вплив на громадську думку і можуть бути ефективними інструментами мобілізації виборців. Гасла, які є простими, легко запам'ятовуваними і здатними викликати емоційну реакцію, часто залучають більше уваги і підтримки. Однак, ефективність політичних гасел може варіюватися залежно від контексту і сприйняття аудиторії. Наприклад, гасло, яке акцентує на проблемі, що стикається з великою частиною населення, може мати більший вплив, ніж гасло, яке не стосується їхніх потреб чи питань.

Також важливим фактором ефективності політичного гасла є його узгодженість зі стратегією та ідеологією політичної партії чи кандидата.

Гасло повинно бути відповідним загальній концепції і меті політичної кампанії.

Дослідження також показують, що політичні гасла можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на громадську думку. Вони можуть викликати позитивні емоції, активізувати підтримку та залучити нових прихильників. Однак, неправильно сформульовані гасла або використання недобррозичливих гасел можуть спричинити незадоволення, критику та втрату підтримки.

1.2 Класифікація та функціональні особливості політичних гасел

Класифікація політичних гасел і їх функціональні особливості можуть варіюватися залежно від автора дослідження. Одним із вчених, які розробили класифікацію політичних гасел, є Мюріель Ноел (Muriel Noël), професор соціології в університеті Лювен-ла-Ньов (Belgium). Вона пропонує таку класифікацію на основі функцій гасел:

1. Мобілізаційні гасла: Спрямовані на активізацію та мобілізацію підтримки або протесту. Ці гасла мають за мету залучити громадськість до політичних дій, акцій або виборів.

2. Ідентифікаційні гасла: Служать для підкреслення ідентичності групи або партії. Вони сприяють формуванню та зміцненню політичних альянсів, розпізнавання партії та створенню певного іміджу.

3. Маніпулятивні гасла: Зосереджені на впливі на громадську думку і формуванні сприйняття. Вони можуть викликати емоційну реакцію, страх, гнів або сподівання, щоб вплинути на громадські настрої та поведінку.

Іншим вченим, який розробив класифікацію політичних гасел, є Девід Кесслер (David Kessler), політолог і професор з Університету Колумбії. Він запропонував такі функціональні особливості політичних гасел:

1. Мобілізаційні гасла: Залучають громадськість до підтримки партії або кандидата, мобілізують їх до дій.

2. Ідентифікаційні гасла: Посилюють ідентифікацію політичної партії, кандидата чи групи, створюють почуття належності і спільності.

3. Змінні гасла: Акцентують на необхідності змін, реформ та політичних перетворень.

4. Емоційні гасла: Сприяють виклику емоційної реакції у громадськості, таких як страх, надія, обурення, що впливають на їхнє сприйняття та реакцію на політичну проблему або партію.

Ці класифікації були розроблені Мюріель Ноел та Девідом Кесслером, але слід зауважити, що існують інші дослідники, які також вивчають політичні гасла та можуть запропонувати інші класифікації засновані на різних аспектах і функціях гасел.

Висновки до розділу 1

Узагальнюючи, політичне гасло – це ефективний інструмент комунікації, що використовується в політичних кампаніях для залучення підтримки та мобілізації громадськості. Дослідження вказують на важливість лаконічності, запам'ятовуваності та відповідності гасла стратегії та ідеології, а також на потенційний вплив на громадську думку.

Найвідомішими вченими у дослідженні класифікацій політичних гасел були: професор соціології в університеті Лювен-ла-Ньов Мюріель Ноел та політолог і професор з Університету Колумбії Девід Кесслер. Вони виокремили 3-4 основні класифікації, які були побудовані на основі функцій політичних гасел.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРНО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ГАСЕЛ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

2.1. Особливості граматичної організації англомовних політичних гасел

Однією з особливостей англійських політичних гасел є їхня структура. Зазвичай гасло складається з короткої фрази або речення, яке передає головну ідею. Це може бути як пряма заява, так і запитання. Наприклад:

- "*Yes we can*" – Барак Обама
- "*Take back control*" – Борис Джонсон

У англійських політичних гаслах також дуже популярні риторичні питання, які мають на меті привернути увагу громадськості та змусити її задуматися. Наприклад:

- "*Are you better off than you were four years ago?*" – Рональд Рейган
- "*What would you do with an extra £350m a week?*" – Борис Джонсон

Ще однією особливістю англійських політичних гасел є використання метафор. Метафори можуть бути дуже ефективним інструментом для передачі складних ідей в легкозрозумілій формі (Чернега, 2019).

Наприклад, відоме гасло Джона Кеннеді "*Ask not what your country can do for you – ask what you can do for your country*" містить метафору "*your country*" як символ ідеї патріотизму та колективної відповідальності.

Також у англійських політичних гаслах можна часто знайти використання повторень та антитез. Наприклад:

- "*Stronger economy. Lower taxes. Better NHS.*" – Борис Джонсон
- "*We are the change we seek.*" – Барак Обама

Приклад 1: "*Yes we can*" – Барак Обама

Це одне з найвідоміших політичних гасел у світі, яке використовував Барак Обама під час своєї кампанії на посаду президента США у 2008 році.

Гасло складається із трьох коротких слів, які передають ідею позитивного підходу до вирішення проблем та можливості змінити ситуацію на краще. Гасло містить повторення слів "yes" та "can", що підсилює його запам'ятовуваність та емоційний вплив на аудиторію.

Приклад 2: "*Get Brexit done*" – Борис Джонсон

Це гасло було використане Борисом Джонсоном під час його кампанії на посаду прем'єр-міністра Великої Британії у 2019 році. Гасло містить метафору "Brexit" як символ бажання Великої Британії вийти з Європейського Союзу та словосполучення "get done", яке передає ідею завершення процесу та досягнення мети. Гасло має короткий та запам'ятовуваний формат, що дозволяє легко передавати його аудиторії та активізувати її.

Для більшого розуміння особливостей граматичних організацій англomовних політичних гасел слід зазначити наступні твердження іноземних вчених, які досліджували це питання:

Slogans are the most concentrated form of political language, and they can carry the full weight of the message. They are not mere phrases, but ideas in a nutshell, capable of being used as weapons in political discourse" (Lakoff, 2016).

2. "The most effective slogans tend to be those that are simple, memorable, and emotionally resonant" (Crystal, 2019).

3. "Political slogans are often framed as imperative sentences, which emphasize the action that is required. For example, 'Take Back Control' or 'Make America Great Again'. This format appeals to the desire for agency and control, which is often a key factor in political decision-making" (Joseph, 2006).

4. "Campaign slogans are not simply catchphrases; they are powerful rhetorical devices that can evoke deep emotions and shape political discourse. By analyzing the linguistic features of these slogans, we can gain insight into the values and beliefs that underpin political movements" (Lin, 2013).

2.2. Особливості граматичної організації україномовних політичних гасел

Українські політичні гасла також мають свої особливості в структурі та граматиці. Часто вони складаються з короткого речення або фрази, які передають ключову ідею або слоган.

Наприклад:

- "Справедливість для кожного" – Володимир Зеленський
- "Україна європейська країна" – Віктор Янукович

Українські політичні гасла також можуть містити повторення слів або фраз, щоб підкреслити їх важливість та запам'ятовуваність. Наприклад:

- "Мирна зміна. Справедливий суд. Незалежна Україна" – Віктор Ющенко
- "Ні олігархії, ні корупції, ні влади" – Майдан

Українські політичні гасла також можуть містити метафори та антитези, щоб передати складні ідеї у легкозрозумілій формі. Наприклад:

- "Сила людини в силі єднання" – Андрій Садовий
- "Не підеш у політику - політика піде до тебе" – Віталій Кличко

"Нове життя" – це гасло, що стало головним лозунгом кампанії Володимира Зеленського на президентських виборах в Україні у 2019 році. Це гасло містить метафору, яка передає ідею зміни та відновлення країни.

"Зараз час діяти" – це гасло, що використовувалося в кампанії Петра Порошенка на президентських виборах в Україні у 2019 році. Це гасло містить розпорядче речення, що передає позитивний підхід до вирішення проблем.

"Справедливість та порядок" – це гасло, що використовувалося в кампанії Юлії Тимошенко на президентських виборах в Україні у 2019 році. Це гасло містить дві ідеї – справедливість та порядок, які з'єднані за допомогою кон'юнкції "та".

Щодо структурно-граматичних особливостей, можна зазначити, що всі гасла містять короткі, запам'ятовуючі фрази з активними дієсловами або

прикметниками, що передають позитивний або негативний характер. Деякі гасла містять метафори, які передають ідеї зміни, відновлення або контролю.

Висновки до розділу 2

Підсумовуючи дослідження у другому розділі зазначаємо, що сучасні політичні гасла мають ряд структурно-граматичних особливостей, що підсилюють їхній ефект на аудиторію. Зокрема, це:

1. Короткість та лаконічність – багато політичних гасел складаються з коротких та простих речень або словосполучень, що дозволяє легко запам'ятовувати їх та передавати іншим.

2. Повторення – багато гасел містять повторення слів або фраз, що дозволяє підсилити їхній ефект на аудиторію та зробити їх більш запам'ятовуваними.

3. Використання метафор – багато гасел містять метафори, які дозволяють передати складні ідеї в легкі та зрозумілі формати.

4. Використання активної форми дієслова – багато гасел містять активну форму дієслова, що передає ідею дії та позитивного підходу до вирішення проблем.

Щодо структурно-граматичних особливостей, можна зазначити, що всі гасла містять короткі, запам'ятовуючіся фрази з активними дієсловами або прикметниками, що передають позитивний або негативний характер. Деякі гасла містять метафори, які передають ідеї зміни, відновлення або контролю.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного аналізу було встановлено, що політичні гасла є важливим елементом політичної комунікації, який виконує функції стимулювання виборців до відповідних дій та формування політичних поглядів.

Українські та англійські політичні гасла мають схожі структурно-граматичні особливості, а саме: наявність метафор, антитез, повторень; складаються з простих речень або фраз.

Дослідження показало, що найпоширенішими мовними засобами в політичних гаслах є риторичні прийоми, повторення. Також було виявлено основну класифікацію політичних гасел відповідно до їх функцій, які в свою чергу мають бути узгоджені з метою впливу на громадськість. Важливо, щоб гасла, як в українській, так і в англійській мові, були простими та лаконічними, швидко запам'ятовувались, несли позитивний або негативний характер.

Отже, дослідження структурно-граматичних особливостей сучасних англійських та українських політичних гасел показало, що ці елементи політичної комунікації є важливими мовними засобами формування політичних поглядів та стимулювання виборців до відповідних дій.

РЕЗЮМЕ

Курсова робота з темою: Структурно-граматичні особливості сучасних англійських та українських політичних гасел.

Виконала студентка: Луценко Анастасія Романівна

Курсова робота складається з 18 листів друкованого тексту і налічує 17 джерел використаної літератури.

Об'єкт курсової роботи – є політичні гасла в сучасній англійській та українській мовах.

Предметом дослідження є структурно-граматичні особливості сучасних англійських та українських політичних гасел.

Для розкриття мети курсової роботи нами вирішені наступні задачі: визначено теоритичні аспекти визначення поняття політичні гасла, розглянуто класифікацію та функціональні особливості політичних гасел, виділено особливості граматичної організації україномовних та англоимовних політичних гасел.

Ключові слова: англомовні політичні гасла, україномовні політичні гасла, особливості граматичної організації політичних гасел

RESUME

Course work on the topic: Structural and grammatical features of modern English and Ukrainian political slogans.

Performed by a student: Anastasia Lutsenko

The term paper consists of 18 sheets of printed text and includes 17 sources of used literature.

The object of the coursework is political slogans in modern English and Ukrainian languages.

The subject of the study is the structural and grammatical features of modern English and Ukrainian political slogans.

To reveal the purpose of the course work, we have solved the following tasks: the theoretical aspects of the definition of political slogans have been defined, the classification and functional features of political slogans have been considered, the features of the grammatical organization of Ukrainian- and English-speaking political slogans have been highlighted.

Key words: English-language political slogans, Ukrainian-language political slogans, features of the grammatical organization of poetic slogans

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Григоренко, Н. (2018). Політична лексика та політичні гасла української та англійської мов: синтаксичні та стилістичні особливості. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія*, 70, 10-16.
2. Корж, О. (2019). Функціонування англомовних політичних гасел в ЗМІ. *Наукові записки. Серія: Медіаіндустрія*, 5(14), 40-48.14.
3. Синчак, О. (2017). Політичні гасла: сучасна модель та роль в політичній комунікації. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*, 3(47), 155-159.
4. Чернега, О. (2019). Лексико-семантичні та граматичні особливості англійських та українських політичних гасел. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія*, 94, 33-37.
5. Шахова, Н. (2016). Структурно-семантична організація політичних гасел англійської та української мов. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Філологія*, 2(67), 33-37.
6. Chilton, P. (2004). *Analysing political discourse: Theory and practice*. Routledge.
7. Crystal, D. (2010). *The Cambridge Encyclopedia of Language* (3rd ed.). Cambridge University Press.
8. Crystal, D. (2019). *The Linguistics of Political Slogans*. The Guardian.
9. Joseph, J. E. (2002). The Power of Political Slogans. *The Language Teacher Online*, 26(4), 3-4.
10. Fairclough, N. (2010). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Longman.
- Joseph, J. (2006). *Language and Politics*. Edinburgh University Press.
13. Lakoff, G. (2004). *Don't think of an elephant! Know your values and frame the debate*. Chelsea Green Publishing.
11. Lakoff, G. (2016). *The Power of Political Slogans*. The Huffington Post.

12. Lin, H. I. (2013). Slogans and Their Meanings: A Rhetorical Analysis of Campaign Slogans in the United States and Taiwan. *Journal of Democracy*.

12. Lin, H. I. (2017). The Rhetorical Power of Political Slogans. *Discourse and Society*, 28(5), 457-476.

14. Van Dijk, T. A. (2006). Ideology and discourse analysis. *Journal of political ideologies*, 11(2), 115-140.

15. Wodak, R., & Meyer, M. (Eds.). (2009). *Methods of critical discourse analysis*. Sage.

Інтернет-джерела:

18. Сайт президента України Володимира Зеленського:

<https://www.president.gov.ua/ua>

19. Сайт партії "Європейська солідарність":

<https://www.solidarity.org.ua/>